

COMMENTAAR BIJ DE ZONDAGSLEZINGEN EERSTE ZONDAG VAN DE ADVENT

Jesaja 63, 16b-17.19b; 64, 2b-7 • Psalm 80 • Eerste Brief aan de Korintiërs 1, 3-9 • Marcus 13, 33-37

Dauw uit de hemel

DEZE eerste dag van het nieuwe liturgische jaar hoort u wellicht het *Rorate caeli*, een oud lied dat verlangen naar nieuw leven uitdrukt: „dauwt, hemelen, dauwt”. We bidden om dauw op verdorde grond. De dauw valt, bevochtigt de aarde. De rest verdampt en keert terug naar de wolken. Niets gaat verloren. Het hele lied is één gebed om Gods troostende komst. Het keervers komt uit Jesaja 45, 8. De muziek is te vinden op heel wat websites en in verschillende versies (surf maar naar www.gloria.tv of www.youtube.com). We geven een vrije vertaling van het lied: Te midden van de ellende komt God naderbij. Dat is advent, nadering.

Strofe 1 is de complete catastrofe. Alles loopt verkeerd in het leven. De ene tegenslag na de andere. Pure ellende. Het lijkt alsof God niet meer van ons houdt, alsof Hij boos is en ons straft. De onuitroeibare interpretatie van lijden als straf van God.

„Wees niet boos, Heer, gedenk niet langer onze onrechtvaardigheden en ons kwaad. We zijn verloren zonder U. Zie, de stad waar Gij woont is verlaten, uw geliefde Jeruzalem is een woestenij zonder U. Onze samenleving is ontredderd, mensen krioelen als in een verstoorde mierenhoop door elkaar. Onze stad was – en is – nochtans uw heilige, veilige huis, waar onze voorouders U hebben dank gezegd om uw goedheid.”

En toch zingen we: *Rorate caeli desuper*. Dauwt hemelen, dauwt.

Strofe 2 beschrijft een echte depressie. Bij tegenslag krimpen mensen hopeloos in elkaar. Ze trekken alle schuld op zich. Ze verliezen hun eigenwaarde en ze verliezen dus ook het contact met anderen en met God.

„Wij hebben gezondigd. We zijn onrein, bevuild, bestoft door de lange weg alleen. We zijn als afgevalen bladeren, op een hoopje gewaaid door de storm. Onze ongerechtigheden sleuren ons mee als de wind. We zijn slachtoffer van ons kwaad. En dan zeggen we: ‘Gij hebt uw gelaat voor ons verborgen en Gij hebt ons overgeleverd in de klauwen van ons eigen kwaad.’ Een helse cirkel van wroeging en verdriet.”

En nog zingen we: *Rorate caeli desuper, et nubes pluant justum*. Regen ons toch zuiver, Heer.

Strofe 3: In het dieptepunt verandert de zelfkwalling in een gebed om redding. We hebben iemand nodig, we hebben God nodig om de ellende te keren. Stilaan kijken we weer omhoog. We bidden om redding, om een Herder. En wie kan een Herder anders zenden dan een Lam?

„Heer, zie neer op de neerslachtigheid van uw volk, en zend nu diegene die Gij belooft. Herder, stuur ons een argeloos, broos, kwetsbaar Lam. Zo'n kwetsbaar Lam moet de Koning van de hele wereld worden, van de stad Petra in de woestijn tot in uw eigen stad Jeruzalem. Stuur ons een Lam als Herder. Alleen een weerloos Lam kan het ijzeren juk van schuld, dat op onze schouders drukt, wegnemen.”

Koppig zingen we: *Nubes pluant justum*. Zend ons iemand die ons onrecht wegdraagt.

Strofe 4 is Gods onverwachte antwoord, een subtiel verwijt van vergetelheid én een belofte. God is degene die er was, die er is en die er zal zijn. Vergeten?

„Troost u, troost u, mijn volk, weldra komt redding, binnenkort. Waarom worden jullie verteerd van smart, waarom laten jullie je opvreten door wroeging? De pijn heeft u toch nieuw gemaakt? Ik zal u redden, wees niet zo bang. Ik ben toch de Heer, uw God, uw Verlosser.”

Een vreemde zin. Hoe kunnen pijn en verdriet nieuw maken en zuiveren? Kan een smart een wee worden. ‘Smart’ is brute, zinloze pijn. In alle Germaanse talen is wee verbonden met geboortewee. Zou er uit zinloos lijden dan toch iets nieuws geboren kunnen worden? Dankzij God? Ja, God is de Verlosser. En ‘verlosser’ doet onvermijdelijk denken aan vroedvrouw, vroedmens. God verlost. Zo wordt een smart een geboortewee. Och, het is nog maar de eerste zondag van de advent, maar al vóór het putje van de winter wordt Leven beloofd.

KRIS DEPOORTERE

Ne irascaris Domine, ne ultra memineris iniquitatis: ecce civitas Sancti facta est deserta: Sion deserta facta est: Jerusalem desolata est: domus sanctificationis tuae et gloriae tuae, ubi laudaverunt te patres nostri.

Peccavimus, et facti sumus tamquam immundus nos, et cecidimus quasi folium universi: et iniquitates nostrae quasi ventus abstulerunt nos: abscondisti faciem tuam a nobis, et allisisti nos in manu iniquitatis nostrae.

Vide Domine afflictionem populi tui, et mitte quem missurus es: emitte Agnum dominatorem terrae, de Petra deserti ad montem filiae Sion: ut auferat ipse jugum captivitatis nostrae.

Consolamini, consolamini, popule meus: cito veniet salus tua: quare moerore consumeris, quia innovavit te dolor? Salvabo te, noli timere, ego enim sum Dominus Deus tuus, Sanctus Israel, redemptor tuus.

**EERSTE ZONDAG VAN DE ADVENT
30 NOVEMBER 2008**

Eerste lezing *Jesaja 63, 16b-17.19b; 64, 2b-7*

Gij, Heer, zijt onze Vader, onze Verlosser, en uw Naam is eeuwig! Waarom, Heer, liet Gij ons van uw wegen afdwalen, zodat ons hart verstokt werd en U niet meer vreesde? Keer U weer tot ons omwille van uw dienaren, omwille van de stammen die uw eigendom zijn. Scheur toch de hemel open en daal af en de bergen zullen beven voor uw aanblik.

Gij daalt neer en de bergen wankelen bij uw verschijnen. Geen oor heeft gehoord, geen oog ooit gezien: Gij alleen zijt God en Gij staat bij allen die op U durven hopen. Gij komt hun tegemoet die met vreugde gerechtigheid beoefenen, die bij al wat ze doen aan U denken!

Vertoornd waart Gij op ons waar wij volhardden in het kwaad: hoe zouden wij ooit redding kunnen vinden? Wij allen waren als onreinen, onze goede werken als kleding door stonden bevuild. Als bladeren zijn we afgevallen en de wind van onze zonden heeft ons meegevoerd. Niemand die eraan dacht uw Naam aan te roepen, die op U zijn vertrouwen durfde stellen: Gij had immers uw aangezicht van ons afgewend en Gij had ons prijsgegeven aan onze zonden. Toch zijt Gij, Heer, onze Vader; wij zijn het leem, Gij de boetseerder: wij zijn slechts het werk van uw handen.

Tweede lezing *Eerste Brief aan de Korintiërs 1, 3-9*

Broeders en zusters,

Genade en vrede voor u vanwege God onze Vader en de Heer Jezus Christus!

Steeds weer zeg ik God dank voor zijn genade, die u in Christus Jezus is gegeven. Want in Christus zijt gij, naarmate zijn getuigenis bij u ingang vond, in ieder opzicht rijk begiftigd met alle gaven van woord en kennis. Op dit punt komt gij niets te kort, terwijl gij vol verwachting uitzielt naar de openbaring van onze Heer Jezus Christus. Hij zal u ook doen standhouden tot het einde, zodat u geen blaam treft op de dag van onze Heer Jezus. God is getrouw, die u geroepen heeft tot gemeenschap met zijn Zoon onze Heer Jezus Christus.

Evangelie *Marcus 13, 33-37*

In die tijd zei Jezus tot zijn leerlingen:

„Weest op uw hoede; weest waakzaam, want gij weet niet wanneer het ogenblik daar is. Het is ermee als met een man die in het buitenland vertoeft. Bij het verlaten van zijn huis heeft hij aan zijn dienaars het beheer overgedragen, aan ieder zijn taak aangewezen en de deurwachter bevolen waakzaam te zijn. Weest dus waakzaamavonds, want ge weet niet wanneer de heer des huizes komt, 's laat of midden in de nacht, bij het hanegekraai of 's morgens vroeg. Als hij onverwachts komt, laat hij u dan niet slapend vinden.”

„En wat Ik tot u zeg, zeg Ik tot allen: 'Weest waakzaam!'”